

[Grethe Fenger Møller]

Det kgl. Teaters fremtid, men der sker så meget i denne sag, at det let kan blive en fuldbyrdet kendsgerning, der kommer til at ligge foran os. Det, vi ønsker, er at påvirke undervejs mod den endelige afgørelse. Det er jo en afgørelse, hvis følger rækker 50-100 år frem i tiden, og der vil blive tale om udgifter på mindst ¼ mia kr.

Der har været holdt en idékonkurrence, og der skal efter planen holdes en projektkonkurrence om et par måneder, men det er sket og det sker på et alt for snævert grundlag. Udgangspunktet er nemlig, at de tre kunstarter skuespillet, operaen og balletten skal forblive samlet på Kgs. Nytorv, og at det nuværende kgl. teater skal blive liggende, hvor det ligger.

Kulturministerens opfordring til nytænkning har givet det pauvre resultat, at teaterbygningen enten skulle udvides i bredden, det ønsker kunstnerne, eller i længden, det ønsker arkitekterne. Altså skulle der enten ske et indhug mod Charlottenborg eller ned ad Holmens Kanal. Resultatet kan ikke blive tilfredsstillende. Hvad enten man vælger den ene eller den anden løsning, vil det gå slemt ud over den arkitektoniske helhed ved en af Københavns mest helstøbte pladser, Kgs. Nytorv. Hertil kommer, at man må få det indtryk, at der trods omfattende ødelæggelser af omgivelserne alligevel ikke bliver den rationalisering af scenegangen, som er et af formålene, eller den plads, der skal til, for at man kan få den optimale funktionsudnyttelse.

Man kan ikke lade være med at få den tanke, at dette væsentlige spørgsmål er blevet grebet forkert an. Det havde været på sin plads, mener jeg, at der var kommet en langt grundigere målsætningsdebat. Med andre ord: vi burde have diskuteret til bunds, hvad vi vil med Det kgl. Teater i fremtiden, før vi havde iværksat en idékonkurrence og en projektkonkurrence.

Målsætningsudvalget, som ministeren har nedsat, kommer til efteråret med sin redegørelse, samtidig med at projektkonkurrencen skal afgøres. Ja men det lyder da, som om det hele kommer hulter til bulter. Det primære formål er at skabe rammen om en videreførelse af en af dansk teaters bedste traditioner. Vi burde være begyndt med at stille dette spørgsmål og, når det var besvaret, da få forslag fra arkitekter med bistand af sagskun-

dige teaterfolk til, hvordan det kan lade sig gøre.

Kan det overhovedet lade sig gøre at skabe et moderne teater for tre kunstarter dér, hvor Det kgl. Teater nu ligger? Ja, vi har altså set idékonkurrencens resultat, men er dette resultat tilfredsstillende? Jeg synes det ikke.

Jeg kan heller ikke lade være med at tænke på, at den nye lov om borgernes medvirken ved udformningen af lokalplaner helt synes at være glemt midt i denne konkurrence. Kan beboerne i kvarteret acceptere et enormt byggeri kløs op ad beboelseshuse, og kan de ansvarlige myndigheder? Lovens bestemmelser skal overholdes, selv om det gælder den nationale scene.

Vi ved alle, at tiden er faret hårdt frem mod det centrale København. Tilbage er enkelte huse og husrækker og kvarterer af arkitektonisk værdi, men der er kun få samlede bebyggelser af samme værdi og kvalitet som Kgs. Nytorv. Det må ikke ødelægges, og derfor er det vigtigt, at moderniseringen arkitektonisk er i orden. Dette synes uforeneligt med at holde alle tre kunstarter under samme tag.

Derfor mener vi, at det må ind i vurderingen, at man har den mulighed, at et nyt hus til skuespil bliver opført et andet sted end på Kgs. Nytorv, men meget gerne i nærheden af Kgs. Nytorv. Frihavnskvarteret er nævnt som en mulighed, og lad os få set på, hvad der ligger i denne mulighed. Der har også været nævnt andre muligheder.

Fordelene er indlysende. Naturligvis skal der alligevel foretages en modernisering af Det kgl. Teaters Gamle Scene, altså den egentlig bevaringsværdige del af teatret. Men det bliver slet ikke af det omfang, der lægges op til med en samling af alle tre kunstarter.

Et nyt skuespilhus kan indrettes under hensyntagen til de krav, der stilles i vor tid til et moderne teater, og det kan endda ske, må man tro, uden at der i pris bliver tale om den store forskel i forhold til en omfattende ombygning på Kgs. Nytorv. Der bliver så på Kgs. Nytorv langt bedre muligheder for opera og ballet, og for alle tre kunstarter vil prøvemulighederne kunne forbedres. Som forholdene er i dag, er prøverne en enorm administrativ, teknisk og dermed også økonomisk belastning.